

Богдан ГОЛОВАШ

*к.е.н., доц. доцент кафедри економічної теорії, обліку та оподаткування
orcid.org/0000-0001-8049-057X*

Лілія ГОЛОВАШ

*асистент кафедри економічної теорії, обліку та оподаткування,
orcid.org/0000-0002-8399-6135*

Богдан ГИЩАК

*аспірант кафедри економічної теорії, обліку та оподаткування
orcid.org/0009-0002-6135-2301*

Київський національний університет будівництва і архітектури, м. Київ

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У БУХГАЛТЕРЬСЬКОМУ ОБЛІКУ, АУДИТІ ТА ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

У статті здійснено дослідження міжнародного досвіду використання технологій штучного інтелекту у бухгалтерському обліку, фінансовій звітності та аудиті підприємств. Обґрунтовано, що в умовах інтенсивної цифровізації економіки відбувається трансформація функціонального призначення бухгалтерського обліку – від традиційного інструмента реєстрації господарських операцій до інтелектуальної системи аналізу даних, прогнозування та підтримки управлінських рішень. Визначено, що сучасні технології штучного інтелекту, створюють нові можливості для автоматизації облікових процесів, підвищення їх точності та оперативності.

У роботі проведено огляд світового ринку використання штучного інтелекту у сфері бухгалтерського обліку, аудиту та звітності. Встановлено, що цей ринок характеризується високими темпами зростання, зумовленими розвитком генеративного ШІ, впровадженням хмарних технологій та цифровізацією фінансових процесів. Проаналізовано ключові сегменти ринку за компонентами, способами розгортання, розміром підприємств та галузями застосування.

Окрему увагу приділено аналізу переваг використання штучного інтелекту у бухгалтерській практиці. Встановлено, що впровадження ШІ забезпечує автоматизацію рутинних операцій, зменшення кількості помилок, підвищення достовірності облікової інформації, покращення системи внутрішнього контролю та аудиту. Визначено, що застосування інтелектуальних систем дозволяє здійснювати глибокий аналіз фінансових даних у режимі реального часу, своєчасно виявляти ризики, шахрайські операції та аномалії, а також формувати обґрунтовані управлінські рішення. Крім того, використання ШІ сприяє оптимізації витрат підприємств, підвищенню продуктивності праці та розвитку аналітичних компетенцій персоналу.

Разом із тим у статті окреслено основні виклики та обмеження впровадження штучного інтелекту, серед яких технічна складність інтеграції, потреба у значних інвестиціях, регуляторна невизначеність, ризики кібербезпеки та необхідність адаптації кадрового потенціалу до нових умов. Підкреслено важливість

формування належної нормативно-правової бази, розвитку цифрової інфраструктури та підвищення рівня цифрової грамотності фахівців.

Зроблено висновок, що інтеграція технологій штучного інтелекту у бухгалтерський облік, фінансову звітність та аудит є ключовим напрямом модернізації сучасних підприємств і важливим фактором підвищення їх конкурентоспроможності на глобальному ринку. Обґрунтовано доцільність адаптації провідного міжнародного досвіду до умов функціонування української економіки з урахуванням її інституційних та структурних особливостей.

Ключові слова: штучний інтелект, міжнародний бізнес, бухгалтерський облік, внутрішній аудит, аудит, звітність, мікроекономіка, малий бізнес, персонал організації.

Постановка проблеми. У наш час швидкого технологічного прогресу бухгалтерія та оподаткування еволюціонують від механічного фіксування транзакцій до інтелектуального аналізу великих даних. Штучний інтелект (ШІ) як сукупність алгоритмів машинного навчання, нейронних мереж і обробки природної мови, відкриває нові горизонти для автоматизації, прогнозування ризиків і персоналізованих рішень. В Україні, для економіки якої прискорення темпів післявійськового відновлення і структурної модернізації є питанням виживання держави, цифровізація і впровадження ШІ набуває стратегічного значення. Ми вже маємо позитивні тенденції щодо поширення діджиталізації у сфері бухгалтерської звітності - за даними Державної податкової служби, обсяг електронного документообігу зріс на 35% у 2025 р., але ручні процеси все ще займають 60% часу бухгалтерів [1].

Впровадження штучного інтелекту (ШІ) у фінансову звітність, аудит та бухгалтерський облік останнім часом викликає значний інтерес. Експерти та дослідники наголошують на тому, як ШІ може революціонізувати прийняття фінансових рішень, підвищити точність та автоматизувати процедури. Технології ШІ, трансформують фінансову звітність, автоматизуючи рутинне введення даних, консолідуючи фінансові записи та генеруючи звіти.

Інструменти ШІ дозволяють компаніям виконувати динамічне фінансове прогнозування та прогнозний аналіз, пропонуючи інформацію про фінансові показники в режимі реального часу. Системи ШІ допомагають забезпечити відповідність фінансової звітності стандартам та правилам бухгалтерського обліку, зменшуючи ймовірність помилок та підвищуючи точність дотримання вимог. Здатність ШІ обробляти та аналізувати величезні обсяги даних допомагає організаціям уникати помилок та підтримувати нормативні стандарти. ШІ може виявляти аномалії та невідповідності у фінансовій звітності.

Дослідження показують, про зростання використання ШІ у професійній діяльності у галузі бухгалтерії, аудиту, звітності, і інших суміжних галузей світової бізнес-практиці. Так, відповідно до Звіту про генеративний штучний інтелект у професійних послугах за 2025 рік (дослідження Інституту Томсона Рейтерса) 21% податкових, аудиторських та бухгалтерських фірм використовують ШІ у професійній діяльності, порівняно з 8% у 2024 році. Крім того, 13% опитаних облікових фахівців описують ШІ як один з інструментів оптимізації облікових процесів, і майже всі галузі очікують, що інтеграція ШІ в облікові інформаційні

системи значно зросте протягом наступних п'яти років [2]. Україна, нажаль ще відстає у темпах впровадження цих процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання цифрової трансформації бухгалтерського обліку і пов'язаних секторів висвітлювалися в наукових працях низки авторів. Зокрема, Л. Ф. Соколенко [3] зосереджував увагу на аналізі впливу ChatGPT на облікову практику, тоді як Я. І. Глущенко та співавтори [4] розглядали особливості податкового планування та застосування ризик-орієнтованого підходу в умовах цифровізації економічних процесів. О. В. Кравченко та О. Б. Шаповал [5] досліджували потенціал використання технології блокчейн у бухгалтерському обліку.

Проблематику впровадження штучного інтелекту у практику фінансового обліку досліджувала В. Канапарті [6], яка акцентувала увагу на синергетичному ефекті поєднання технологій штучного інтелекту, машинного навчання та блокчейну.

Окрему увагу операційній ефективності та етичним аспектам використання штучного інтелекту в діяльності бухгалтерів приділено у працях Септаріної П. [7]. У свою чергу, Костенко Ю. О., Лайчук С. М. та Косташ Т. В. [8] визначили ключові механізми застосування технологій штучного інтелекту для оптимізації процесів бухгалтерського обліку та фінансової звітності в українських підприємствах. Одонкор Б. та співавтори [9] дослідили питання інтеграції штучного інтелекту в облікові системи.

Узагальнення наукових джерел свідчить про високий рівень зацікавленості дослідників проблемами цифровізації бухгалтерського обліку, звітності, внутрішнього і зовнішнього аудиту. Однак масштабність, поширеність і інтенсивність впровадження технологій на основі ШІ у світовій практиці залишається ще недостатньо вивченою.

Мета дослідження. Комплексно оцінити сучасні світові тенденції впровадження систем на основі штучного інтелекту у практиці бухгалтерії, звітності та аудиту. Дослідити їх переваги, недоліки та перспективи використання цих систем в Україні.

Виклад основного матеріалу з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Обсяг ринку використання ШІ у бухгалтерії, звітності і аудиту у світі зростають швидкими темпами. Так, за дослідженням аналітичної компанії Mordor Intelligence розмір ринку штучного інтелекту в бухгалтерському обліку в 2026 році оцінюється в 10,87 млрд доларів США. Для порівняння у 2025 році ринок оцінювався у 7,52 млрд доларів США, тоді як прогнози ринку на 2031 рік показують 68,75 млрд доларів США. Загалом, середньорічні темпи зростання ринку штучного інтелекту в бухгалтерському обліку прогноуються на рівні 44,6% протягом 2026-2031 років [10]. Це стрімке зростання зумовлено поєднанням проривів у генеративному штучному інтелекті, обов'язкових правил оцифрування для виставлення рахунків-фактур та подання податкової декларації, а також міграції в хмару по всьому підприємству, які разом автоматизують трудові фінансові робочі процеси. Програмні рівні, починаючи від оптичного розпізнавання символів (OCR) до моделей програмування великих мов (LLM), тепер перетворюють неструктуровані рахунки-фактури та квитанції на структурований запис реєстру, дозволяючи контролерам завершити завдання закриття місяця за лічені години, а не дні. Одночасно масштабована хмарна інфраструктура надає штучний інтелект

корпоративного рівня малим та середнім підприємствам (МСП). Це надає можливість кардинально змінити операційну модель бухгалтерського обліку, поєднуючи людські зусилля зі можливостями ШІ оперативного аналізувати дані та пропанувати стратегічні рішення для керівництва ресурсами підприємства.

Для комплексної організації управлінської інформації підприємства, зараз широко використовуються ERP-системи. ERP-система (Enterprise Resource Planning), це комплексне програмне забезпечення, яке об'єднує всі ключові бізнес-процеси компанії (фінанси, виробництво, склад, кадри, продажі) в єдину систему з спільною базою даних. Вона автоматизує роботу, зменшує витрати та забезпечує управління компанією в реальному часі.

Постачальники, які поєднують вбудований штучний інтелект з тісною інтеграцією ERP мають найбільший потенціал зростання у найближчі п'ять років.

Таблиця 1.

Загальні тенденції ринку використання штучного інтелекту в бухгалтерському обліку (2026-2031 рр.) [10]

Розмір ринку (2026)	10,87 млрд доларів США
Розмір ринку (2031)	68,75 млрд доларів США
Найшвидше зростаючий ринок	Азіатсько-Тихоокеанський регіон
Найбільший ринок	Північна Америка
Основні компанії розробники	<i>Xero Limited, Oracle Corporation, Sage Group PLC, SAP SE, Xero Limited</i>

За компонентами, програмне забезпечення займало 74,05% ринку штучного інтелекту в бухгалтерському обліку у 2025 році, тоді як прогнозується, що послуги зростатимуть зі середньорічним темпом зростання 45,3% до 2031 року.

За способом розгортання хмарні технології зайняли 61,72% від базової кількості у 2025 році, і прогнозується зростання на рівні 45,8% сукупно протягом прогнозного періоду ринку штучного інтелекту в бухгалтерському обліку.

За розміром організації, великі підприємства у 2025 році зайняли 75,35% ринку штучного інтелекту в бухгалтерському обліку, проте малі та середні підприємства, як очікується, зафіксують найшвидше зростання зі середньорічним темпом зростання 45,2% до 2031 року.

За сферою застосування, на аудит та виявлення шахрайства припадало 33,58% витрат на системи з ШІ. Очікується, що цех сектор буде зростати найшвидше, до 46,1% на рік.

За галузями кінцевих користувачів, на BFSI (банківська справа, фінансові послуги та страхування) припадало 29,15% витрат на ринок штучного інтелекту в бухгалтерському обліку у 2025 році, тоді як професійні послуги та бухгалтерські фірми очікують середньорічного темпу зростання 45,9%.

За географічним розташуванням, Північна Америка домінувала з часткою 38,74% у 2025 році на ринку штучного інтелекту в бухгалтерському обліку, тоді як Азіатсько-Тихоокеанський регіон перебуває на шляху до найшвидшого зростання зі середньорічним темпом зростання 46,2% [10].

Серед країн ЄС найбільший наявний потенціал використання ШІ у бухгалтерській сфері є у Німеччині, Великій Британії, Франції, Італії та Іспанії.

Серед найбільших викликів, що будуть перешкоджати поширенню використання систем зі ШІ у бухгалтерському обліку, аудиті та звітності підприємств називаються:

- нестача бухгалтерських фахівців, з навиками використання штучним інтелектом;
- посилення правил конфіденційності щодо баз даних та місця проживання;
- застарілі локальні системи, що перешкоджають інтеграції штучного інтелекту у існуючі програмні системи.

Обличчя фінансової звітності теж змінюється з різною швидкістю по всьому світу та в різних галузях, оскільки штучний інтелект все більше інтегрується в аудит та фінансову звітність. Відповідно до масштабного опитування проведеного компанією KPMG International (Штучний інтелект у фінансовій звітності та аудиті: навігація в нову еру) - майже три чверті спеціалізованих компаній (лідерів галузі) по всьому світу вже використовують ШІ у фінансовій звітності, і ця цифра, як очікується, зростає до 98 відсотка через три роки [11].

Хоча лише 10 відсотків компаній вже широко впровадили штучний інтелект у фінансову звітність, 72 відсотки проводять пілотні випробування або використовують його вибірково, а ще 27 відсотків планують це зробити. Через три роки майже всі компанії (99 відсотків) будуть проводити пілотні випробування або активно використовувати штучний інтелект.

Компанії, які використовують штучний інтелект для фінансової звітності, вже бачать значну кількість переваг. Дві третини лідерів вважають головними перевагами здатність прогнозувати тенденції та наслідки (65 відсотків), аналіз ризиків у режимі реального часу (60 відсотків), кращі рішення на основі даних та підвищену точність даних (по 57 відсотків). Водночас, використання штучного інтелекту призводить до підвищення продуктивності праці команди з фінансової звітності, а також до збільшення кількості талановитих співробітників та розвитку навичок. Понад 4 з 10 компаній вже повідомляють про підвищення продуктивності та ефективності співробітників, а через три роки цей відсоток зростає до 6 з 10. Аналогічно, відсоток компаній, які стверджують, що штучний інтелект допоможе їхнім компаніям залучати фінансові таланти, зростає з 36 відсотків зараз до 47 відсотків через три роки. Підвищення кваліфікації зростає з 32 відсотків до 42 відсотків, а заповнення дефіциту персоналу — з 27 відсотків до 36 відсотків. Ці переваги накопичуються з часом. Лідери отримують набагато більше переваг, ніж інші компанії, зокрема, для прогнозування тенденцій (65 відсотків), підвищення точності даних (57 відсотків) та зниження витрат (52 відсотки). Вони також очікують більшої кількості переваг протягом наступних трьох років.

Так само, як штучний інтелект має переконливі застосування у процесі фінансової звітності, він також надає потужні нові можливості аудиторам, і бізнес очікує, що їхні аудиторські компанії будуть в авангарді його впровадження та використання. Понад три чверті компаній вважають, що використання штучного інтелекту є помірним або дуже важливим для їхніх зовнішніх аудиторів, разом з автоматизацією та аналітикою даних, які йдуть пліч-о-пліч із впровадженням штучного інтелекту (рис. 1) [11].

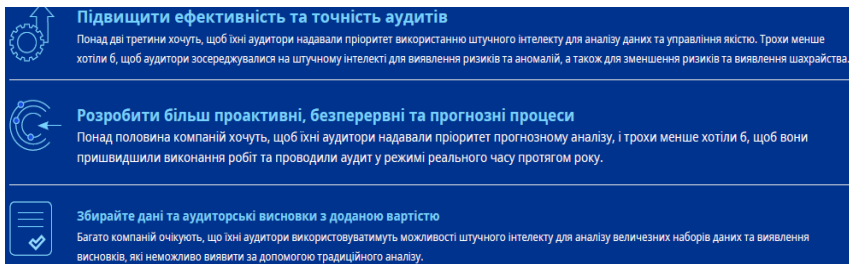


Рис. 1. Найголовніші цілі використання штучного інтелекту у аудиті для компаній

Штучний інтелект трансформує фінансову звітність та аудит. Їх часто вважають трудомісткими та монотонними заняттями, що вимагають статистичних методів вибірки та ручної перевірки фінансових даних. Крім того, здатність людини працювати з великими даними була серйозним обмежувальним фактором, що перешкоджав широкому поєднанню різних джерел даних для отримання глибших висновків. Але ШІ змінює це і допомагає бізнесу створювати розумніші та більш узгоджені інформаційні потоки з кращою ідентифікацією та реагуванням на ризики, а також набагато більшою здатністю виявляти аномалії та відхилення.

У майбутньому компанії очікують, що їхні аудитори відіграватимуть набагато важливішу роль в оцінці використання ними штучного інтелекту у фінансовій звітності, надаючи гарантії та підтвердження своїх засобів контролю на основі штучного інтелекту. Майже дві третини респондентів (64 відсотки) кажуть, що очікують, що аудитори матимуть роль у проведенні більш детального огляду середовища контролю стосовно використання ними штучного інтелекту у фінансовій звітності. Понад половина (53 відсотки) передбачає проведення ними оцінки зрілості управління штучним інтелектом, тоді як третина очікує звернення до аудиторів з проханням надати підтвердження використання технологій штучного інтелекту від третьої сторони

Україна знаходиться на початку шляху інтеграції технологій ШІ у різні сфери життя. У листопаді 2025 р. було презентовано «Стратегію розвитку ШІ до 2030 року» [12].

Цей документ визначає основні засади державної політики у сфері штучного інтелекту, передбачаючи реалізацію низки ключових завдань.

Так, у сфері економіки Національна стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні передбачає:

- використання передових технологій ШІ (нечітких експертних систем, СППР і технологій опрацювання великих даних) у макроекономічній діяльності держави та в мікроекономічній діяльності окремих її підприємств;

- використання технологій ШІ у мережових структурах управління.

Це покроковий план, як за допомогою ШІ покращити державне управління, бізнес освіту, оборону, медицину та інші сфери життя в Україні.

Потрібно зазначити, що впровадження ШІ у різні сфери життя має свої переваги і недоліки.

Переваги і недоліки ШІ для сфер бухгалтерської обліку, звітності та аудиту сформовані у таблиці 2.

Переваги і недоліки ІІІ для сфер бухгалтерської обліку, звітності та аудиту [6, 13]

Переваги	Недоліки
Автоматизація роботи	Технічна та технологічна складність впровадження
Зменшення помилок	Можлива небезпека для баз даних компанії
Виявлення шахрайства та аномалій	Економічні витрати на впровадження системи та перенавчання персоналу
Здійснення оцінки ризиків та управління ними	Недостатня регуляторна визначеність
Оптимізація витрат на персонал та підвищення продуктивності праці	Внутрішній супротив персоналу
Вдосконалення аналітики та прогнозування	Недосконалість системи. Можливість невірної інтерпретації даних і помилковість висновків
Швидкість та оперативність	Можлива надмірна залежність від розробника
Покращення системи управління	Втрата працівниками гнучкості, залежність від ІІІ у прийнятті рішень

Висновок. Використання технології штучного інтелекту є вигідним та трансформаційним для сфер бухгалтерської обліку, звітності та аудиту. Передові технологічні рішення, такі як машинне навчання та прогнозна аналітика, допомагають представникам галузі підвищувати операційну ефективність та скорочувати витрати на бухгалтерську діяльність. При цьому вплив штучного інтелекту на галузь виходить за рамки економії коштів, пропонуючи значну кількість явних і неявних переваг.

Штучний інтелект для бухгалтерії, звітності та аудиту стрімко розвиватиметься у всьому світі і вимагатиме впровадження його і у практику українських компаній, враховуючи при цьому реалії післявоєнної відбудови економіки.

Інтеграція можливостей штучного інтелекту в екосистему бухгалтерії і звітності дозволить спростити і впорядкувати аналіз великих баз даних, швидко виявити ризики або невідповідності, а також дозволить зручно поєднати фінансову та нефінансову звітність.

Використання ІІІ вимагає від управлінської ланки проведення певної підготовчих робіт, таких як міграція в хмару, високоякісна кібербезпека, стандартизація робочих процесів, припинення використання застарілих систем та безпаперовий облік.

Впровадження ІІІ вимагає відповідної корпоративної культури, дотримання регуляторних норм, виявлення та вирішення етичних проблем, а також забезпечення людський нагляд за штучним інтелектом.

Список літератури:

1. Плани та звіти роботи Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/396505.html>.

2. AI In Accounting Market Size & Share Analysis -Growth Trends & Forecasts (2025 -2030). URL: <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/artificial-intelligence-in-accounting-market>.

3. Соколенко Л.Ф. Chat GPT у бухгалтерському обліку. Actualissuesofthedevelopmentofscienceandensuringthequalityofeducation:proceedings ofthe12thInternationalscientificandpracticalconference (Florence, Italy, March 28-31, 2023). Florence, Italy: InternationalScienceGroup, 2023. С. 72-73. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/17278/1/Actual-issues-of-the-development-of-science-and-ensuring-the-quality-of-education.pdf#page=73>.

4. Податкове планування ТНК на засадах ризик орієнтованого підходу в умовах проекту Верс та діджиталізації економіки. Я. І. Глущенко та ін. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут».2023. No 25. С. 38-43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-5651.25.2023.6>.

5. Кравченко О.В., Шаповал О.Б. Напрями застосування блокчейна у бухгалтерському обліку. Фінанси, банківська система та страхування в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку в кризовій економіці: матеріали VI міжнар. наук.-практ. інт.конф. (м. Дніпро, 2-3 бер. 2023 р.). Дніпро: ДДАЕУ, 2023. С. 25-26. URL: https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/7337/1/23_Фінанси%2С%20банківська%20система%20та%20страхування%20в%20Україні_%20стан%2С%20проблеми%20та%20перспективи%20розвитку%20в%20кризовій%20економіці_.pdf.

6. Kanaparthi, V. Exploring the impact of blockchain, AI, and ML on financial accounting efficiency and transformation. In International Conference on Multi-Strategy Learning Environment. January 2024, pp. 353-370. Singapore: Springer Nature Singapore <https://doi.org/10.48550/arXiv.2401.15715>.

7. Sofianti, S. P. D. AI Integration in Accounting: Operational Efficiency Implications and Ethical Challenges for Professional Accountants. Oikonomia : Journal of Management Economics and Accounting, 2025. 2(3), pp.73–88. DOI <https://doi.org/10.61942/oikonomia.v2i3.357> URL: <https://jurnalhafasy.com/index.php/oikonomia/article/view/357>.

8. Костенко Ю. О., Лайчук С. М., Косташ Т. В. Використання штучного інтелекту для оптимізації процесів обліку та звітності в українських компаніях. Актуальні питання економічних наук.2025. (8). doi:<https://doi.org/10.5281/zenodo.14950287>.

9. Odonkor B., Kaggwa S., Ugomma Uwaoma Prisca, Olanipekun Hassan Azeez, Oluwatoyin Ajoke Farayola Integrating artificial intelligence in accounting: a quantitative economic perspective for the future of U.S. financial markets. Finance & Accounting Research Journal. Vol. 6 No. 1 (2024). pp.56-78. DOI:<https://doi.org/10.51594/farj.v6i1.723>.

10. Global AI In Accounting Market. Mordor Intelligence. <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/artificial-intelligence-in-accounting-market>.

11. AI in financial reporting and audit: Navigating the new era. <https://kpmg.com/xx/en/our-insights/ai-and-technology/ai-in-financial-reporting-and-audit.html>

12. Як Україна розвиватиме ШІ до 2030 року. Міністерство цифрової трансформації України - <https://thedigital.gov.ua/news/technologies/iak-ukrayina-rozvyvatyme-shi-do-2030-roku-prezentuvaly-proyekt-stratehiyi>

13. Макарович, В., & Стойка, Н. (2025). Інтеграція штучного інтелекту в інформаційні системи бухгалтерського обліку: виклики та перспективи. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*, 1(9), 215–232. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-9-215-232>.

Bohdan HOLOVASH, Liliia HOLOVASH, Bohdan HICHAK
International experience in using artificial intelligence in accounting, auditing and reporting of enterprises.

The article examines the international experience of using artificial intelligence technologies in accounting, financial reporting, and auditing of enterprises. It is substantiated that under conditions of intensive digitalization of the economy, the functional role of accounting is being transformed—from a traditional tool for recording business transactions into an intelligent system for data analysis, forecasting, and decision support. It is determined that modern artificial intelligence technologies create new opportunities for the automation of accounting processes, as well as for improving their accuracy and efficiency.

The paper provides an overview of the global market for the use of artificial intelligence in accounting, auditing, and reporting. It is established that this market is characterized by high growth rates driven by the development of generative AI, the implementation of cloud technologies, and the digitalization of financial processes. Key market segments are analyzed by components, deployment models, enterprise size, and application areas.

Special attention is paid to the analysis of the advantages of using artificial intelligence in accounting practice. It is found that the implementation of AI ensures the automation of routine operations, reduces the number of errors, increases the reliability of accounting information, and improves internal control and audit systems. It is determined that the use of intelligent systems enables in-depth analysis of financial data in real time, timely identification of risks, fraudulent activities, and anomalies, as well as the formation of well-grounded managerial decisions. In addition, the use of AI contributes to cost optimization, increased labor productivity, and the development of employees' analytical competencies.

At the same time, the article outlines the main challenges and limitations of AI implementation, including the technical complexity of integration, the need for significant investments, regulatory uncertainty, cybersecurity risks, and the necessity to adapt human resources to new conditions. The importance of developing an appropriate regulatory framework, advancing digital infrastructure, and improving the level of digital literacy among professionals is emphasized.

It is concluded that the integration of artificial intelligence technologies into accounting, financial reporting, and auditing is a key direction for the modernization of modern enterprises and an important factor in enhancing their competitiveness in the global market. The feasibility of adapting leading international practices to the conditions of the Ukrainian economy, taking into account its institutional and structural features, is substantiated.

Keywords: artificial intelligence, international business, accounting, internal audit, audit, reporting, microeconomics, small business, organizational personnel.